

Warszawa, dnia 6 marca 2009 r.

**NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W WARSZAWIE**

ul. Filtrowa 57, 00-950 Warszawa
Tel. 444 - 57 - 72, 444-56-64
Fax 444 - 57 - 62

P/08/116
LWA-41048-3-2008

**Pan
Andrzej KOSZTOWNIAK
Prezydent Miasta Radomia**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła kontrolę Urzędu Miasta w Radomiu (zwanego dalej „UM” lub „Urzędem”) w zakresie realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) w latach 2006 do 2008 (trzy kwartały).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 6 lutego 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli – stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu niniejsze wystąpienie.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie zadań w zakresie budowy i modernizacji sieci kanalizacyjnej oraz modernizacji oczyszczalni ścieków zlokalizowanej na terenie miasta Radomia, natomiast negatywnie ocenia działalność Prezydenta Miasta Radomia w zakresie nadzoru nad wdrażaniem i realizacją Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Do KPOŚK opracowanego przez Ministerstwo Środowiska i zatwierdzonego przez Radę Ministrów w dniu 16 grudnia 2003 r.² włączono aglomerację Radom obejmującą obszar o równoważnej liczbie mieszkańców 300.477, położony na terenie miasta Radomia (gmina wiodąca) oraz siedem gmin ościennych: Zakrzew, Wolanów, Jastrzębia, Kowala, Jedlińsk, Jedlnia Letnisko i Skaryszew.

Zgodnie z aktem utworzenia Spółki Wodociągi Miejskie w Radomiu (akt not. z 2005 r.) 100% udział posiada Prezydent Miasta Radomia. Spółka została powołana do modernizacji i rozbudowy systemu wodno-kanalizacyjnego.

W latach 2005 do 2007 – Wodociągi Miejskie w podejmowały działania w celu zmniejszenia aglomeracji Radom do obszaru gminy Radom i gmin Jedlnia Letnisko, Jastrzębia i Zakrzew tj. obszaru na którym znajdowała się sieć kanalizacyjna stanowiąca własność Wodociągów Miejskich w Radomiu oraz sieć kanalizacyjna powiązana z ww. siecią.

Wojewoda Mazowiecki rozporządzeniem Nr 25 z 7 kwietnia 2008 r.³ obszar o równoważnej liczbie mieszkańców 292.453, położony na terenie miasta Radomia (gmina wiodąca) oraz gmin ościennych: Zakrzew, Jastrzębia, Jedlińsk i Jedlnia Letnisko. Na obszarze aglomeracji Radom znajdowała się jedna oczyszczalnia ścieków komunalnych zlokalizowana na terenie miasta Radomia o przepustowości 40.320 m³/d.

W grudniu 2007 r. Gmina Radom (gmina wiodąca) określiła potrzeby rzeczowe aglomeracji Radom dotyczące udziału w KPOŚK, planując na lata 2007 – 2013 budowę nowej sieci kanalizacyjnej o długości 211,2 km oraz modernizację sieci kanalizacyjnej o długości 23 km, z czego:

- wykonanie w latach 2007 do 2010 na terenie Gminy Radom nowej sieci kanalizacyjnej o długości 42 km oraz modernizacji sieci kanalizacyjnej o długości 23 km,
- wykonanie w latach 2011 do 2013 nowej sieci kanalizacyjnej o długości 169,2 km (na terenie Gminy Radom – 45 km i na terenie Gminy Jastrzębia 124,2 km).

Ponadto przyjęto na lata 2007 – 2013 podjęcie działań mających na celu modernizację i rozbudowę oczyszczalni ścieków w Radomiu w zakresie:

- w latach 2007 – 2010 – prowadzenia prac modernizacyjnych istniejącej oczyszczalni ścieków mających na celu osiągnięcie parametrów usuwania podwyższonego poziomu związków azotu i fosforu,

². Z dniem 30 maja 2005 r. Program ten został zaktualizowany.

³ Dz. Urz. Województwa Mazowieckiego Nr 49, poz. 1723.

- w latach 2011 – 2013 – budowę instalacji do termicznej utylizacji osadów w oczyszczalni ścieków. Termin osiągnięcia tego efektu ekologicznego założono na 31 grudnia 2013 r.

Z ustaleń kontroli wynika, że po utworzeniu aglomeracji Radom (w dniu 7 kwietnia 2008 r.) – na jej terenie nie podejmowano nowych działań inwestycyjnych, wynikających z założeń KPOŚK. Wszelkie inwestycje prowadzone w latach 2006 do 2008 (trzy kwartały) w aglomeracji Radom, dotyczące budowy lub modernizacji sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków były kontynuacją własnych planów inwestycyjnych Wodociągów Miejskich w Radomiu i gmin wchodzących z skład aglomeracji.

NIK pozytywnie ocenia uzyskane efekty osiągnięte przez Wodociągi Miejskie w Radomiu w skontrolowanym zakresie.

Realizując obowiązek wynikający z art. 43 ust. 3c ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne⁴, Prezydent Miasta Radomia przekazywał w latach 2006 – 2008 Wojewodzie Mazowieckiemu sprawozdania (informacje sporządzane przez pracowników Wodociągów Miejskich w Radomiu) z realizacji KPOŚK na terenie aglomeracji Radom.

Wg tych sprawozdań długość sieci kanalizacyjnej na terenie aglomeracji w porównaniu do stanu z 31 grudnia 2005 r. wzrosła o 101,2 km (o 32,4 %), z czego :

- na terenie gminy Radom oddano do użytku 23,6 km (sieci kanalizacyjnej) tj. wzrost o 7,7 % w porównaniu do stanu z 31 grudnia 2005 r. oraz zmodernizowano sieć kanalizacyjną o długości 3,1 km (w 2006 r. – 1,6 km, a w 2007 r. – 1,5 km),
- w dwóch gminach wchodzących w skład aglomeracji tj. w gminie Jedlnia Letnisko i w gminie Zakrzew w ww. okresie oddano do użytku sieć kanalizacyjną o długości 77,6 km (w gminie Jedlnia Letnisko – 10,8 km, a w gminie Zakrzew – 66,8 km), co w porównaniu do stanu z 31 grudnia 2005 r. oznacza wzrost o 1077,8 %.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Służby Prezydenta nie sprawdzały i nie weryfikowały danych zawartych w sprawozdaniach (informacjach) dotyczących realizacji KPOŚK w latach 2006 – 2007 sporządzanych przez Wodociągi Miejskie w Radomiu, a co potwierdził Pan Prezydent w złożonych na tę okoliczność wyjaśnieniach.

Stwierdzono, że sprawozdania zawierały dane nie związane z realizacją KPOŚK oraz dane niezgodne ze stanem faktycznym.

Z ustaleń kontroli wynika, bowiem że przyrost sieci kanalizacyjnej na terenie ww. gmin wchodzących w skład aglomeracji Radom – tj. w gminach Jedlnia Letnisko i Zakrzew

⁴ Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 ze zmianami.

(77,6 km) – nie był efektem realizacji przedsięwzięć planowanych i ujętych w KPOŚK – lecz efektem inwestycji planowanych w gminach poza ww. programem.

Kontrola wykazała ponadto, że dane dotyczące efektów w zakresie budowy nowych sieci kanalizacyjnych w gminach Zakrzew i Jedlnia Letnisko – dotyczą inwestycji zakończonych w gminach w latach 1998 – 2005 i nie powinny być zaliczane do efektów osiągniętych w latach 2006 – 2008.

Stwierdzono również, że w ww. informacjach nie ujęto efektów rzeczowych uzyskanych w drodze realizowanego przez Wodociągi Miejskie w Radomiu projektu pn. „ Modernizacja i rozbudowa systemu wodno – kanalizacyjnego na terenie Gminy Radom – nr 2004/PL/16/C/PE/017” – dofinansowanego z Funduszu Spójności.

W wyniku realizacji ww. projektu na terenie gminy Radom, wg stanu na 31 października 2008 r. wykonano roboty o wartości 35.715.676 Euro co stanowi 67% wartości podpisanych kontraktów, w tym :

- przebudowano 5,6 km kolektora sanitarnego (73,7% planowanego zakresu modernizacji),
- przebudowano (zmodernizowano) około 8,3 km sieci kanalizacyjnej tj. 44,9% planowanej do modernizacji sieci o dł. 18,5 km,
- wybudowano 21,0 km nowej sieci kanalizacyjnej tj. 51,0% planowanej do wybudowania sieci kanalizacyjnej o dł. 42,0 km

W ramach realizacji w/w przedsięwzięcia na terenie gminy Radom Wodociągi Miejskie w Radomiu realizowały w latach 2007 – 2008 prace modernizacyjne w Oczyszczalni Ścieków w Radomiu polegające na:

- budowie instalacji do utylizacji ścieków z instalacją do odwadniania osadów na co przeznaczono 6 503 809 Euro (wartość kontraktu). Wg stanu na 31 października 2008 r. wykonano roboty na wartość 3.553.772 Euro (wykonanie finansowe), tj. 54,6% wartości kontraktu. Datę zakończenia zadania wyznaczono na 16 marca 2009 r.
- modernizacja oczyszczalni przeznaczono środki o wartości 15.703.815 Euro (wartość kontraktu). Wg stanu na 31 października 2008 r. wykonano roboty na wartość 10.424.166 Euro (wykonanie finansowe), tj. 66,4% wartości kontraktu.

Datę zakończenia zadania wyznaczono na 14 września 2009 r.

W ww. sprawozdaniach nie ujęto również danych dotyczących nakładów finansowych na kwotę 5.895 tys. zł, tj.:

- nakładów poniesionych przez Wodociągi Miejskie w Radomiu w latach 2006, 2007 i trzech kwartałach 2008 r. w kwocie 4.333 tys. zł przeznaczonych na sfinansowanie

własnych zadań inwestycyjnych dotyczących budowy i modernizacji sieci kanalizacyjnej i modernizacji oczyszczalni ścieków – nie objętych ww. programem,

- nakładów poniesionych w 2007 r. w gminie Zakrzew w kwocie 1.562 tys. zł wydatkowanych z własnych środków finansowych gminy na budowę 10,5 km sieci kanalizacyjnej.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Sporządzanie informacji (sprawozdań) z realizacji KPOŚK w oparciu o aktualne dane w tym zakresie.
2. Rozważenie wyznaczenia pracownika odpowiedzialnego w Urzędzie Miejskim w Radomiu za sporządzanie rzetelnych rocznych informacji (sprawozdań) z realizacji KPOŚK.
3. Prowadzenie monitoringu i kontroli realizacji zadań zgłoszonych do KPOŚK.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Prezydenta w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach nie podjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezydentowi prawo zgłoszenia na piśmie do Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Rozdzielnik:

1. Adresat.
2. Dep. Środowiska, Rolnictwa
i Zagospodarowania Przestrzennego NIK.
3. a/a.